

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246622

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิภาคของไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่องและแบบบรรยาย

ปรีชา หุ่นแก้ว

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
ปีการศึกษา 2553

b00251064

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

246622

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิภาคของไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่องและแบบบรรยาย

ปรีชา ทุ่มแก้ว

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

A COMPARISON OF THE ACADEMIC ACHIEVEMENT OF PRATHOM
SUEKSA FIVE STUDENTS ON “THAILAND’S REGIONS”
INSTRUCTED BY COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION
USING CARTOON CHARACTERS AS NARRATORS
AND NON-CARTOON NARRATION

PREECHA TUMKEAW

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

2010

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิภาคของไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง
และแบบบรรยาย

ชื่อผู้เขียน นายปรีชา ทุ่มแก้ว
สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์โสภภาพรรณ นามวงศ์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงค์

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ดร. สุรพล บุญลือ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์โสภภาพรรณ นามวงศ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงค์)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิภาคของไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่องและ
แบบบรรยาย

ชื่อผู้เขียน นายปรีชา ทุ่มแก้ว
ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา
ปีการศึกษา 2553

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์โสภณพรธ นามวงศ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงศ์

246622

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้รูปแบบ The Pretest-Posttest Control Group Design มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิภาคของไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบรรยาย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดลาดปลาเค้า จำนวน 60 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ให้กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง และกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบรรยาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้แก่ (1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องภูมิภาคของไทย แบบที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่องและแบบบรรยาย (2) แบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นที่ .93 ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนเรียนโดยใช้
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แล้วทำการวิเคราะห์ โดยใช้ t test independent

ผลการวิจัยปรากฏว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง
ภูมิภาคของไทย ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง ได้เท่ากับ 84.49/84.72 และ
ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบรรยาย ได้เท่ากับ 81.48/82.50
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพ
การ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียน
จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Lat Plakhao School. The students were divided into two groups of thirty each. The members of the first experimental group were instructed by CAI using cartoon characters as narrators. The members of the second experimental group were instructed through CAI through the use of non-cartoon narration.

Constructed by the researcher, the instruments of research were threefold:

(1) CAI programs on “Thailand’s Regions” using cartoon characters as narrators and non-cartoon narration; (2) an evaluation form for establishing the quality of CAI in this experiment; and (3) an academic achievement test couched at the reliability level of 0.93.

The corresponding analysis was conducted by means of an application of the independent *t* test technique.

Findings are as follows:

The researcher determined that the efficiency of the CAI on “Thailand’s Regions” using cartoon characters as narrators was at the level of 84.49/84.72. However, the efficiency of the CAI utilizing non-cartoon narration was found to be at the level of 81.48/82.50.

The academic achievement of the students instructed through CAI with cartoon narrators was at a higher level of academic achievement than those instructed by CAI using non-cartoon narration at the statistically significant level of .01.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ โสภภาพรรณ นามวงศ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร. สุรพล บุญลือ กรรมการร่วมเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ถูกต้อง นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนวัดลาดปลาเค้า อาจารย์อานาจ อัสพร อาจารย์ลัดดาวัลย์ สำเภาพล อาจารย์สมเกียรติ สัจจาลวัฒน์ อาจารย์สหัส ชนะรัตน์ อาจารย์นเรศ เหมนาไลย อาจารย์สุริรัตน์ ปติมานนท์ อาจารย์ปิยะชนก เจริญลาด อาจารย์ทุกท่านและนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเพื่อนเทคโนโลยีการศึกษารุ่น 14 ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยในทุก ๆ เรื่องเป็นอย่างดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ ๆ น้อง ๆ และภรรยาของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างเต็มที่เสมอมาตลอดระยะเวลาการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายขอขอบพระคุณคืออันเกิดจากประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเครื่องสักการบูชาพระคุณบิดามารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุก ๆ ท่าน

ปรีชา ทุ่มแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพประกอบ.....	(14)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ์ตูน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53

บทที่	หน้า
วิธีการดำเนินการทดลอง	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
4 การวิเคราะห์ผลการศึกษา	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	71
การอภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	73
 ภาคผนวก	
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และรายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค การผลิตสื่อ	75
ข แบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ แบบประเมินความเที่ยงตรงของ แบบสอบถาม.....	78
ค ตารางการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ในด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ผลการประเมิน ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	83
ง ตารางคะแนนข้อสอบ ตารางแสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ.....	92
จ การวิเคราะห์ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชั้นทดลองรายกลุ่ม ชั้นทดลองกลุ่มย่อย ชั้นทดลองภาคสนาม.....	94
ฉ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง	102
ช บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบรรยาย.....	122
บรรณานุกรม.....	142
ประวัติผู้เขียน	150

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รูปแบบการทดลองในการวิจัย The Pretest-Posttest Control Group Design	52
2 ค่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง โดยผู้เชี่ยวชาญ	64
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบบรรยาย โดยผู้เชี่ยวชาญ	65
4 ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง ชั้นทดลองรายบุคคล ทดลองกลุ่มย่อยและ ทดลองภาคสนาม	67
5 ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบรรยาย ชั้นทดลองรายบุคคล ทดลองกลุ่มย่อยและทดลองภาคสนาม.....	67
6 การเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2	68
7 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2	69
8 ค่าคะแนนแบบประเมินคุณภาพสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง เรื่องภูมิภาคของไทย วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านเนื้อหา ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	84
9 ค่าคะแนนแบบประเมินคุณภาพสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง เรื่องภูมิภาคของไทย วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านเทคนิคการผลิตสื่อของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน.....	85

ตาราง	หน้า
10 ค่าคะแนนแบบประเมินคุณภาพสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบบรรยาย เรื่องภูมิภาคของไทย วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้านเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน.....	86
11 ค่าคะแนนแบบประเมินคุณภาพสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบบรรยาย เรื่องภูมิภาคของไทย วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้านเทคนิคการผลิตสื่อของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน.....	87
12 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหา กับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	90
13 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	93
14 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง (ทดลองรายบุคคล).....	95
15 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบบรรยาย (ทดลองรายบุคคล).....	95
16 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง (ทดลองกลุ่มย่อย).....	96
17 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบบรรยาย (ทดลองกลุ่มย่อย).....	97
18 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีภาพการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่อง (ทดลองภาคสนาม).....	98
19 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบบรรยาย (ทดลองภาคสนาม).....	99
20 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลอง ที่ 2.....	100

ตาราง

หน้า

21	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2.....	101
----	--	-----

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ระบบการจัดการเรียนการสอนโดยรวมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ที่ใช้ลักษณะการนำเสนอต่างกัน ทั้ง 2 รูปแบบ.....	55
2 ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	60